

disse Forslag, fordi jeg dermed ved mig at være i Konsekvens med den Stilling, jeg altid har indtaget, naar Behandlingen af Forsvarsspørgsmaalet laa for paa Rigsdagen, ved at hjælpe til at faa en saaa hensigtsmæssig Fremgang, som Omstændighederne gøre det muligt. Jeg tror, at der sker nogen Fremgang ved det, der her i dette Øjeblik sker, og til Fortsættelse heraf vil jeg altid være parat.

Rørdam: Ser man paa Marineministeriets Budget paa det forelagte Finanslovsforslag, vil man finde, at dette Budget er delt i to Dele, en Del, som angaar Søværnet, og en anden Del, som angaar andre under Ministeriet henlagte Institutioner. Denne Ordning, at Budgettet er delt i 2 Dele, har Venstre ønsket i lang Tid. Da jeg for en halv Snes Aar siden første Gang kom ind i Søværnsudvalget, fremsatte vi Ønsker i den Retning, og naar vi ønskede denne Deling indført, var det, fordi vi ønskede at se nøje, hvilke Beløb der gik til militære Udgifter, og hvilke der gik til andre Udgifter. De andre under Marineministeriet henlagte Institutioner ere Lodsvæsenet, Fyrvæsenet, Vagervæsenet, Navigationsvæsenet, Hirtsholmene og Kristiansø, men alt dette er jo rent civile Ting, som i og for sig lige saa godt kunde staa paa et andet Budget, og naar de staa paa Marineministeriets Budget, er det, fordi Marineministeren hidtil har bestyret dem, og fordi de have visse Tilknytningspunkter til Marinen. Men det er ikke, fordi saadanne Sager som Lodsvæsenet, Fyrvæsenet, Vagervæsenet osv. have det ringeste med Militærvæsenet at gøre. Man kan ikke sammenligne f. Eks. et Fyrinspektionsskib eller et Vagerinspektionsskib med et Krigsskib eller et Fiskeriinspektionsskib. Fyr- og Vagerskibene ere jo civile Skibe, det er ikke Orlogsskibe. De have en ren civil Besætning, ikke nogen Besætning af værnepligtige Matroser; nogle af disse Skibe føres af en Søofficer, nogle føres ikke af Søofficerer. Naar de føres af Søofficerer, er Grunden sikkert nok den, at man har ment, at det var heldigt, at en Søofficer kunde sætte sig godt ind i saadanne Sager som Vagervæsenet f. Eks., at han fik et nøje Kendskab til, hvor de forskellige Koste, Prikker og Tønder vare, og kendte Farvandet ud og ind. Men Vagervæsenet osv. er, som sagt, noget, der ikke har det mindste med Militærvæsenet at gøre.

Det har altid, tror jeg at turde sige, været Venstres Ønske og Venstres Opgave

at faa de militære Ting skilte ud fra de civile Budgetter, saaledes at vi kunne have et klart Overblik over, hvor mange Penge der brugtes til Militærvæsenet. Det er jo ikke saaledes, at de Penge, der staa paa Krigs- og Marineministeriets Budgetter, ere de eneste Penge, der medgaa til Militærvæsenet, men der findes jo mange andre Udgifter, som egentlig maa regnes med til militære Udgifter. Jeg skal saaledes nævne Udskrivningsvæsenet, til hvilket der medgaaar et ret stort Beløb — det maa sikkert regnes med til Militærudgifterne.

Det har derfor undret mig noget her at se to Poster opførte som Udgifter, henholdsvis 9,000 Kr. til 2 Direktører under Statsraadet paa § 14 og ca. $\frac{1}{2}$ Million til et Fiskeriinspektionsskib ved Island under § 25, Island, i Stedet for under Marineministeriets Budget. Jeg mener nemlig, at disse to Ting absolut vedrøre Militærudgifter.

Hvad det første angaar, de 9,000 Kr. til 2 Direktører, saa spiller det maaske ikke saa stor en Rolle, hvad enten denne Udgift staaar paa Marineministeriets Budget eller paa et andet Budget. Det er en Udgift, som sikkert alle ere enige om skal afholdes, og det er altsaa et rent Posteringsspørgsmaal.

Hvad derimod det andet angaar, Spørgsmaalet om de 500,000 Kr. til et Skib til Island, saa er det ikke blot et Posteringspørgsmaal. Der er nemlig ingen Tvivl om, at hvis dette Beløb var opført paa Marineministeriets Budget, vilde Pengene hertil være tagne af Nybygningskontoen, og det har, saa længe jeg har haft Sæde i Rigsdagen, været strengt overholdt, at der til Nybygningskontoen paa Marineministeriets Budget bevilgedes 1,200,000 Kr., og at der ikke maatte bevilges mere aarligt.

Der kan efter min Mening ikke være Spor af Tvivl om, at et Fiskeriinspektionsskib er et Orlogsskib. Det er et Skib, som ifølge sin Natur, naar det skal sejle oppe ved Island, maa sejle under Orlogsflag, det er et Skib, som maa være armeret, som maa føres af Søofficerer og som maa have en værnepligtig Besætning. Saafremt det ikke var et Orlogsskib, vil jeg spørge den højtærede Minister, hvorledes han vilde kunne udkommandere værnepligtige med det Skib. Hvis det ikke var et Orlogsskib, vilde det være ganske utilstedeligt at bruge værnepligtige til at forrette den Tjeneste. Det værnepligtige Mandskab kan kun bruges om Bord paa Orlogsskibe, ikke til civil Tjeneste. Det er